

MQposilovna

E-CVIČEBNICE

PRO POSILOVÁNÍ MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI

KRUHOVÝ TRÉNINK PRO POKROČILÉ
5. LEKCE

JSNS.CZ
Jeden svět na školách

VÍTEJTE V MQposilovně!

V MQposilovně se posiluje mediální gramotnost.

K čemu je dobré mít mediální gramotnost v kondici?

Mediální gramotnost je souhrnem znalostí a dovedností, které využijeme, když:

- se pohybujeme v online prostoru
- zveřejňujeme na internetu informace o sobě nebo o svých blízkých
- chceme chránit své soukromí a minimalizovat digitální stopu, kterou zanecháváme
- chceme omezit zobrazenou online reklamu
- potřebujeme vyhledat spolehlivé informace
- se dozvídáme z webů nebo příspěvků na sociálních sítích o tom, co se děje v ČR a ve světě
- se mezi zobrazenými příspěvky objeví fake news, hoax nebo dezinformace
- nastavujeme u webových služeb hesla a další metody zabezpečení
- chceme mít pod kontrolou, kolik času trávíme na počítači a mobilu
- a v mnoha dalších situacích

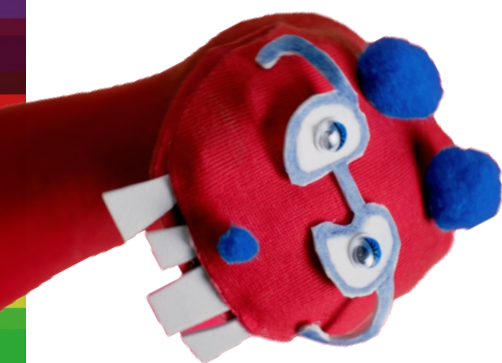
MQposilovna je e-cvičebnice, kde najdete 5 tréninkových lekcí, které se těmito tématy zabývají.

Jak to v MQposilovně funguje?

- **Připravte si tréninkové náčiní** – stáhněte si tento pdf dokument do svého počítače a pamatujte si, kde ho máte uložený, abyste se k němu mohli kdykoliv vrátit.
Tip: Lekci (PDF) si nejdříve stáhněte a až poté vyplňujte, jinak vaše práce nemusí být uložena.
- **Začněte trénink rozcvičkou** – podívejte se na uvedené krátké video, na jeho zhlédnutí budete potřebovat připojení k internetu.
- **Pak se pusťte do samotného tréninku** – projděte všechny úkoly v této lekci. Úkoly můžete vyplňovat postupně a práci si průběžně ukládat. Pokud během vypracování úkolů narazíte na nějaký zádrhel, poradte se se svým vyučujícím, jak ho vyřešit.

Než začnete, vyplňte své jméno a příjmení:

Na konci každého tréninku si nezapomeňte svoji práci uložit.

LEKCE 5: MIMOŘÁDNÁ ZPRÁVA

*Dokument sleduje jeden den
ve dvou novinářských redakcích.*

ROZCVIČKA

Podívejte se v rámci rozcvičky na [Mimořádná zpráva](#).

Poznámka: Pokud vám odkaz na video nefunguje, zadejte do prohlížeče jsns.cz/my/mimoradna-zprava.

 ÚKOL 1

Odpovězte na otázky níže.

1. Ve filmu jste viděli redakci České televize a Hospodářských novin. Jaké z těchto médií je veřejnoprávní?
Vyberte 1 odpověď.

Hospodářské noviny

Česká televize

Obě

2. Jaká dvě další média jsou veřejnoprávní?

3. Co to znamená být veřejnoprávním médiem?

4. V čem se liší veřejnoprávní Česká televize (ČT) od soukromých televizních stanic? V nabídce může být více správných odpovědí.

ČT musí informovat pozitivně o krocích vlády.

ČT musí v redakci zaměstnávat zástupce všech menšin žijících v ČR.

ČT musí vytvářet vyváženou nabídku pořadů pro všechny skupiny obyvatel (zástupce menšin, různých náboženských vyznání apod.).

ČT musí přispívat k právnímu povědomí obyvatel ČR a rozvíjet jejich kulturní identitu.

5. Andrej Babiš, Ivo Lukačovič, Zdeněk Bakala, Ivo Valenta, Jaromír Soukup. To jsou jména podnikatelů, kteří mají hlavní vlastnický podíl ve významných českých médiích. Kdo z nich podle vás vlastní následující média? *Vyberte u každé osobnosti z rolovací nabídky jedno médium, které podle vás vlastní.*

Andrej Babiš*

Ivo Lukačovič

Zdeněk Bakala

Ivo Valenta

Jaromír Soukup

* A. Babiš převedl Agrofert, pod nějž spadá mediální dům Mafra, do správy svěřenských fondů, aby nebyl ve střetu zájmů.

6. Jaký je rozdíl mezi novinářskými žánry „zpráva“ a „komentář“? *Vyberte 1 odpověď.*

Žádný, oba žánry poskytují fakta o aktuálním dění.

Zprávy jsou publikovány v tištěných novinách i na zpravodajských webech, komentáře pouze na internetu.

Zpráva nesděluje, jaké názory má na danou událost nebo problém její autor, komentář ano.

ÚKOL 2

Prohlédněte si plakát s názvem Kouzelná moc titulku a odpovězte na otázku pod obrázkem.

#VyjdiVen – tak se jmenovala protestní studentská akce za obranu ústavních zvyklostí a hodnot, která se uskutečnila 15. března 2018. Zapojilo se do ní celkem 230 českých středních a vysokých škol. Média však o události informovala různě, což je zřejmé z titulků článků níže.

1 Tisíce studentů stávkovaly za dodržování ústavních zvyklostí

6 Studenti po celém Česku půl hodiny stávkovali, vadí jim ohrožení ústavních hodnot

2 Demonstrace proti volbám? To snad už ne

7 Pozor! 15. 3. 2018 – útok na demokracii!

3 Prezident Zeman udeřil: Ti chudáčci demonstrovali za Kalouskovu televizi. A režisér, který vyzval lidi, aby mě nevolili, to je blbec!

8 Studenti stávkují po celém Česku: Protestují proti Babišovi a vládě bez důvěry

4 Je to výstražná stávka. Už je pozdě, je třeba jít do ulic, říká student Zima o akci Vyjdi ven

9 Tak se rodí aktivisté a politici. Někteří studenti si včera poprvé vyzkoušeli demonstrovat

5 Je 15. březen: Mediální ticho, z něhož mrazí. Když to nešlo válkou, půjde to "integrací". Boj proti Říši po 79 letech pokračuje. Jsme Česká republika, nebo opět německý protektorát? Odejďme z EU!

10 Akademická obec a neziskovky chystají Majdan v českých školách! V den výročí okupace z 15. března 1939 pošlou děti ze škol ven, aby vedly výstražnou stávku proti demokraticky zvolenému prezidentu republiky a proti premiérovi! Někteří ředitelé škol to podporují, i když tím porušují školský zákon. Známe podrobnosti a je to síla!

Uhádnete, z kterých webů pocházejí titulky 3, 4 a 6? Zkuste je přiřadit k následujícím zpravodajským portálům: Aktuálně.cz, Česká televize a Parlamentní listy.

Aktuálně.cz –

Česká televize –

Parlamentní listy –

 ÚKOL 3

Napište text v rozsahu 3000–4000 znaků včetně mezer k jednomu z následujících témat.

- a/ Lákala by vás práce novináře? Proč ano? Proč ne?
- b/ Jaká je podle vás role novinářů a médií v demokracii?

 BONUSOVÝ ÚKOL

K tomuto úkolu budou potřeba papírové noviny. Začněte tedy tím, že si jeden výtisk seženete: můžete si ho půjčit od někoho, kdo noviny pravidelně odebírá, v knihovně nebo si ho zakoupit. Prozkoumejte obsah novin a poté odpovězte na otázky níže.

Jaký titul jste koupili a z jakého dne? (100 znaků)

Proč jste zvolili zrovna tento titul? (300 znaků)

Co bylo na titulní stránce jako hlavní článek? (takzvaný otvírák) (100 znaků)

Kdybyste měli vybrat jednu zprávu z daného vydání, která vás nejvíc zaujala, která by to byla? (300 znaků)

Jak se vám noviny celkově četly? (Které rubriky vás oslovily více, které méně? Jaký to byl pocit číst zprávy na papíře?) (300 znaků)

Myslíte si, že mají papírové noviny nějakou výhodu oproti těm online? (300 znaků)

Kdo je podle vás hlavní cílovou skupinou daného titulu? Proč si to myslíte? (300 znaků)

Víte, kdo je vlastníkem tohoto média? (Zkuste to případně dohledat na internetu.) (100 znaků)

1 GRATULUJEME, PROŠLI JSTE ÚSPĚŠNĚ TRÉNINKEM. CO SI Z NĚJ ODNÁŠÍTE?

Zaškrtněte vše, co pro vás platí:

mám bližší představu o tom, jak vznikají v České televizi a Hospodářských novinách zprávy, jak fungují redakce v televizním a tištěném médiu

vím, kdo je to „editor“

vím, která média jsou veřejnoprávní a v čem se odlišují od soukromých

znám hlavní vlastníky českých soukromých médií

Co dalšího jste se díky této lekci naučili nebo si uvědomili?

